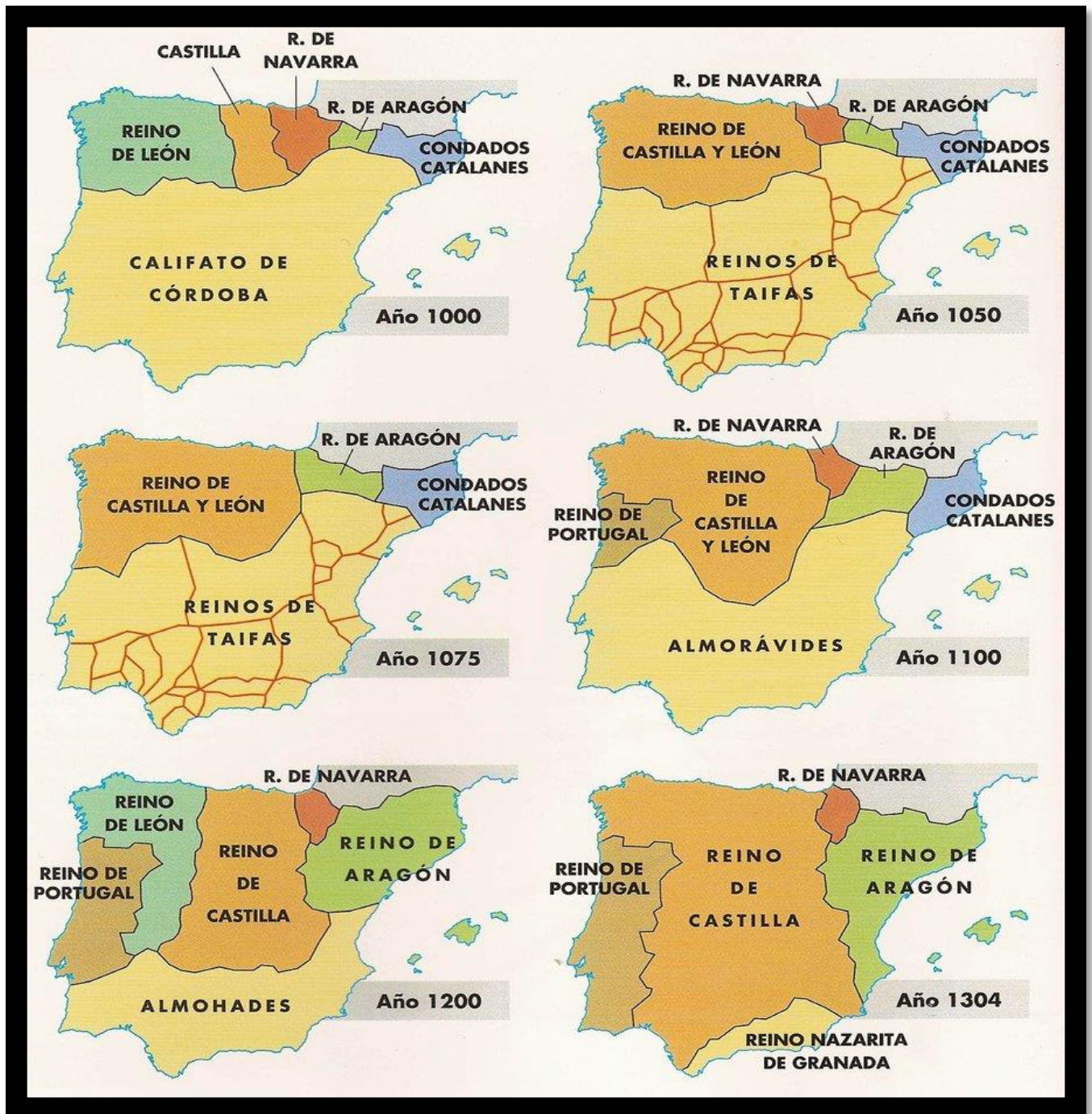

FULL D'ESTUDI DE L'EDAT MITJANA

Com s'organitza el territori després de la caiguda de l'imperi romà?

A mesura que van avançant els anys, els califats musulmans van quedant-se cada vegada amb menys territori. El territori hispànic es va expandint cada vegada més i creant nous **regnes** que van conquistant terreny musulmà. Es van crear les fronteres amb el regne de Portugal.

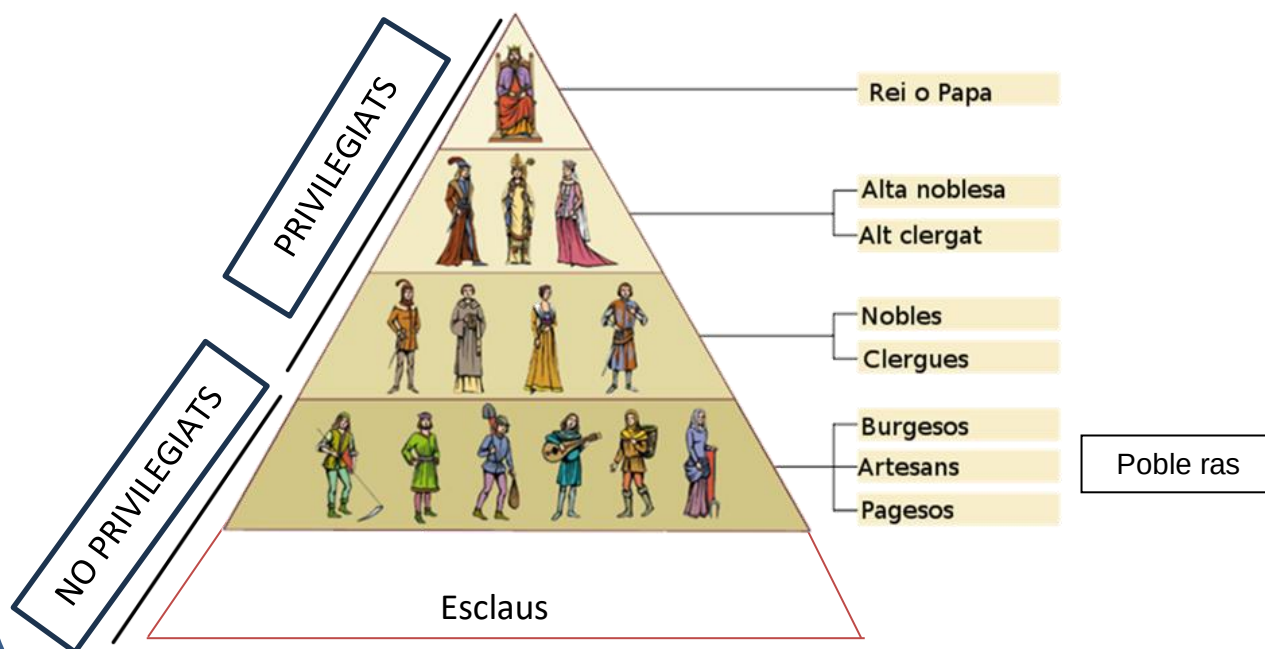
Què són les llengües romàniques i com sorgeixen?

Les **llengües romàniques** es van formar per l'evolució del **llatí** que parlaven els romans.

Són llengües romàniques el català, el castellà, l'italià o el portuguès.

Com s'organitzava la població?

A l'edat mitjana la població s'organitzava amb el **sistema feudal**.

Quin tipus de privilegis hi havia?

Per a la noblesa i el clergat era aprendre a llegir.

En canvi el poble ras no tenia dret a aprendre a llegir.

Quines funcions tenien les persones segons el seu estatus social?

Noblesa: vivien als castells, tenien el poder militar i polític i eren els propietaris de les grans extensions de terres.

Clergat: capellans, bisbes, monjos i monges. Tenien molta cultura i es dedicaven a l'oració i a l'estudi.

Poble ras: rebien la protecció del feudal a canvi de donar una part dels seus beneficis o collites.

- **Burgesos**: vivien a la ciutat. Eren mercaders, comerciants i banquers que s'havien enriquit gràcies a la seva feina.
- **Pagesos**: vivien al camp i treballaven a la terra dels nobles, a qui havien de donar una part de la collita. Eren serfs.
- **Artesans**: s'agrupaven en gremis (mateix ofici: sabaters, barreters, boters, fusters, ferrers...).

Esclaus: utilitzats per les feines pesades i la guerra, sense res a canvi.

On vivien a l'edat mitjana?

Les ciutats es solien construir en encreuaments de camins o en llocs d'accés fàcil. Molts artesans i comerciants s'instal·laven a la ciutat.

- ✓ **Rei, nobles i clergat**: vivien a dins de les muralles, en palaus i castells.
- ✓ **Comerciants, mercaders i artesans**: vivien a les ciutats.
- ✓ **Pagesos**: vivien al camp.

COM EREN LES CIUTATS?

- ✓ Estaven envoltades per muralles amb portes fortificades que donaven accés a l'exterior.
- ✓ Hi havia moltes cases unides, carrers estrets i bruts sense clavegueres, no hi havia quasi llum al carrer i també hi havia molta humitat. No tenien aigua corrent.
- ✓ A la plaça central hi havia edificis molt importants: l'església, l'ajuntament, l'hospital i el Palau senyorial.

Quin sistema de govern hi havia? En què consistia?

Sistema feudal

Un **feu** és un tipus de contracte que s'utilitzava a l'edat mitjana. Els reis i els grans senyors d'aquella època concedien un feu a altres persones a canvi de jurar-li fidelitat i convertir-se en els seus **vassalls**. Ser vassall d'algú vol dir estar a les seves ordres i prestar-li serveis militars, econòmics o de consell.

Cada **feu** constava d'un castell (on vivien els senyors) i de diferents viles, terres de cultiu i boscos per poder caçar.

En el sistema feudal:

- ➔ El rei i la reina són la màxima autoritat.
- ➔ Les persones nobles (comptes, senyors...) són vassalls del rei i de la reina per pacte.
- ➔ Les persones nobles també podien tenir els seus propis vassalls però, aquests no eren nobles sinó persones del poble ras.

Què eren els gremis i com s'organitzaven?

Els **gremis** són agrupacions d'artesans que tenen el **mateix ofici** (fusters, boters, ferrers, flassaders, barreters...) .

Quins coses es van inventar a l'edat mitjana?

- Tècniques d'agricultura:
 - Arada que obria solcs més profunds.
 - Molins de vent o d'aigua per moldre el gra.
 - Ferradura per protegir la peül·la dels animals.
- Les primeres universitats

Quines foren les dues religions majoritàries?

El **cristianisme** i l'**islam**.

Quines diferències hi ha entre una església romànica i una catedral gòtica?

ROMÀNIC

Arc de mig punt o rodó.

Pocs ornaments.

Finestres o portals no gaire amplis.

Construccions més baixes.

En zones rurals, pobles.

GÒTIC

Arc ogival o apuntat.

Molts ornaments.

Finestres grans.

Construccions més altes.

En ciutats.